

Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 24.04.2018 nr 1.2-2/47-1
Meie 16.05.2018 nr 4/149

Arvamuse esitamine töölepingu seaduse § 48 täiendamise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Riina Sikkut!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Sotsiaalministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust töölepingu seaduse § 48 täiendamise seaduse eelnõu (edaspidi: eelnõu) kohta, millega tehakse valveaja reeglites erisus IT-tugiteenuste töötajatele.

Eelnõu kohaselt võimaldatakse kriitilise tähtsusega IKT teenuste ning taristu järjepideva toimimise või infoturbe tagamist osutavatele spetsialistidele valveaega kestvusega maksimaalselt 130 tundi 28-päevase ajavahemiku jooksul, kui sellega ei kahjustata töötaja tervist ja ohutust. Kaubanduskoja toetab IT-tugiteenuseid osutavatele spetsialistidele valveaja erandi kehtestamist. Nimetud töövaldkond nõuab paindlikku lähenemist, sest IT-tugiteenuste puhul on enamasti tegemist kriitiliselt tähtsa teenuste ning taristu järjepideva toimise tagamisega, ehk teenused on vajalikud suurele hulgale inimestele.

Kaubanduskoja hinnangul ei ole valveaja erisuse rakendamisel tegemist töötajat liigselt koormava erandiga. Tööandja ning töötaja peavad valveaja erisuse kasutamises eraldi töölepingus või kollektiivlepingus kokku leppima, ning arvestama peab valveaja erisuse ajalise piirangu ning töötaja tervisega. Seega on valveaja kasutamine positiivne nii tööandjale, kellel on võimalik tagada parem reageeritus töötajate poolt, kui esineb tõrkeid tööandja teenustes, ning ka töötajale, kellel on hea võimalus teenida lisatasu.

Samas toob Kaubanduskoda välja, et esineb ka teisi valdkondi peale IKT, kus töötaja põhiliseks ülesandeks on kriitilise tähtsusega teenuste ja/või taristu järjepideva toimimise tagamine. Taolisteks valdkondadeks võiksid olla näiteks automaatika, energeetika, mehaanika ja lennunduse valdkonna spetsialistid, kelle abi ja oskusi võib tõenäoliselt hädasti vaja minna, eriti kui spetsialist töötab alal, kus toimub järjepidev teenuse osutamine. Näiteks võib tekkida vajadus hoida üht lennujuhti valveajal, et oleks võimalik teda kodust tööle kutsuda, kui peaks midagi juhtuma tööl oleva lennujuhiga. Antud amet on kriitilise tähtsusega, et tagada Eesti kohal ohutu lennuliiklus. Või 24/7 töötava tehase automaatikas tekib probleeme, mistõttu on vaja, et spetsialist oleks valmis reageerima viga parandama. Mõlemal näite puhul on äärmiselt väike võimalus, et valveajal olev töötaja peaks reaalselt tööd tegema, kuid siiski on tööandjal tagatud kindlustunne, et töötaja reageerib, kui töökohas peaks tekkima probleem ning töötajal endal on tagatud lisateenistus. Seetõttu leiab Kaubanduskoda, et tasub analüüsida ka teisi valdkondi, eelkõige kriitilise ja järjepideva teenuse pakkujaid, et kas neile tuleks valveaja erisust kohaldada.

Eelnõu kohaselt tuleb valveaja erisuse rakendamisel tasuda vähemalt 1/5 suurusel töötasu. Tavalistel juhtudel on valveaja tasu vähemalt 1/10 töötasust. Kaubanduskoda leiab, et mitte tekitada ebavõrdset kohtlemist töötajate seas, tuleks eelnõust jätta välja 1/5 töötasu nõue ning ka erisuse puhul rakendada vähemalt 1/10 suurusel töötasu nõuet. See tagaks töötajate suhtes võrdse kohtlemise võrdsetel alustel. Samuti tagaks vähemalt 1/10 töötasu nõue valveaja erandi rakendamisel tööandjale suurema paindlikuse. Näiteks olukorras, kus tööandja soovib töötajat hoida valveajas paar tundi kauem, kui tavaliselt on lubatud, kuid võimalus, et töötaja peab tööd tegema, on minimaalne. Vähemalt 1/5 töötasu nõude puhul tööandja võib loobuda ideest töötajale rakendada valveaega ning töötaja võib kaotada võimaluse teenida lisaraha. Samuti rõhutab Kaubanduskoda, et seaduses sätestatu puhul oleks tegemist minimaalse kohustusega. Olenevalt valveaja iseloomust saavad tööandja ning töötaja alati leppida kokku suuremas valveaja tasus.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Kaubanduskoda toetab töölepingu seaduse § 48 täiendamise seaduse eelnõu, millega täiendatakse seadust valveaja erisuse loomisega IT-tugiteenuste töötajale. Kuid Kaubanduskoda hinnangul peaks jääma ka valveaja erisuse tasustamine samale tasemele, kui on seaduses sätestatud tavalisele valveajale, ehk vähemalt 1/10 töötasust. Samuti soovitab Kaubanduskoda edaspidi analüüsida ka teisi valdkondi, kus võiks rakendada valveaja erisust, eelkõige kriitilise tähtsuse ja järjepideva teenuste osas.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Indrek Tops indrek.tops@koda.ee 604 0071